

Justitiedepartementet
ju.remissvar@regeringskansliet.se
ju.da@regeringskansliet.se

Yttrande med anledning av Domstolsverkets kompletterande hemställan om ändringar i notarietjänstförordningen (1990:469)

Sammanfattning

Åklagarmyndigheten ställer sig inte bakom Domstolsverkets kompletterande hemställan om att införa en möjlighet till frivilligt tillgodoräknande.

Åklagarmyndighetens tidigare yttrande i ärendet är fortfarande aktuellt.

För att kunna genomföra satsningar på fler och bibehålla det antal åklagare som behövs vid Åklagarmyndigheten krävs ett tillräckligt antal notariemeriterade jurister.

Inledning

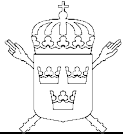
Bakgrund

Under 2018-2019 genomförde Domstolsverket det s.k. Notarieprojektet, som omfattade en översyn av anställningen för och rekryteringen av notarier. Domstolsverkets rapport ”En reformerad notarieantagning” redovisades under hösten 2019 och berörde ett antal specifika frågor kopplade till notarietjänstgöringen, bl.a. ett förslag om avskaffande av möjligheten till tillgodoräknande av annan tjänstgöring.

Den 15 september 2020 lämnade Åklagarmyndigheten ett remissvar till Justitiedepartementet angående den aktuella frågan och avstyrkte då Domstolsverkets förslag (ÅM2020-1326). Remissvaret bifogas som en bilaga till detta yttrande.

Kompletterande hemställan

Domstolsverket har i en skrivelse daterad den 6 oktober 2021, såvitt nu är av intresse, i första hand vidhållit sin hemställan om att möjligheten till tillgodoräknande av juridisk arbetslivserfarenhet som notarietjänstgöring ska avskaffas. I andra hand har Domstolsverket hemställt att tillgodoräkandet ska vara frivilligt på så sätt att den som ansöker om ordinarie notarieanställning i sin ansökan ska kunna välja huruvida tidigare juridisk arbetslivserfarenhet ska åberopas som grund för tillgodoräknande som notarietjänstgöring.



Av remissmissivet framgår att regeringen nu efterfrågar synpunkter på det nya förslaget att det ska bli valfritt för den som ansöker om ordinarie notarieanställning att tillgodoräkna sig arbetslivserfarenhet.

Yttrande

Åklagarmyndigheten vidhåller den inställning som redovisades i remissvaret den 15 september 2020 och anser att de argument som anfördes då alltjämt gör sig gällande.

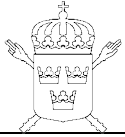
Vad gäller Domstolsverkets nya förslag om att det ska införas en möjlighet till frivilligt tillgodoräknande ställer sig Åklagarmyndigheten inte bakom en sådan ordning.

Åklagarmyndigheten anser att det är angeläget att notarieantagningen och reglerna kring bl.a. tjänstgöringens längd är tydliga och begripliga samt att bestämmelserna utgår från principer om saklighet, objektivitet och likabehandling. Det är många utexaminerade jurister som söker och konkurrerar om de relativt begränsade antal notarieanställningar som utlyses varje år och mot denna bakgrund är det principiellt tveksamt om frivillighet ska vara något som tillmäts betydelse vid fastställande av tjänstgöringens längd. I detta sammanhang bör även beaktas att åtskilliga domstolar är negativt inställda till förkortad tjänstgöringstid samt att notarierna kommer att betygsättas av domstolen under sin tjänstgöring. Graden av frivillighet kan därför komma att ifrågasättas.

Såsom Åklagarmyndigheten påtalade i det tidigare lämnade remissvaret finns det inte något konkret som tyder på att de jurister som idag fullgör notarietjänstgöring under ett och halvt år (ca 80 % av alla notarier) skulle lämna domstolen med bristande kunskaper och erfarenheter. Om en sökande verkligen har en gedigen juridisk arbetslivserfarenhet kan det också utifrån sakliga grunder ifrågasättas varför hon eller han själv ska få välja att tjänstgöra i två år.

Mot denna bakgrund är rimligt att anta att betydligt fler än idag kommer att tjänstgöra en längre tid, om förslaget går igenom. Därmed bedöms att föreslagna förändring om frivillighet leder till en minskning av den totala genomströmningen av notarier.

Med hänsyn till de pågående och förväntade satsningarna på inte minst Åklagarmyndigheten behöver det finnas ett tillräckligt antal notariemeriterade jurister. Åklagarmyndigheten har på några år växt från ca 950 åklagare till idag drygt 1150 åklagare och det planeras för att kunna gå mot 1300 åklagare vid slutet av 2025.



Detta beslut har fattats av riksåklagaren Petra Lundh efter föredragning av personaldirektören Nicklas Lagrell. I handläggningen av ärendet har också utbildningschefen Pär Andersson deltagit.

Petra Lundh

Nicklas Lagrell

Kopia till

Kommunikationsavdelningen
Rättsavdelningen
Biblioteket